

Sygn. akt II CSK 427/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa M. S.
przeciwko D. P. i W. P.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 lutego 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanych
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 22 stycznia 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2018 r. Sąd Apelacyjny w [...], po ponownym rozpoznaniu sprawy w wyniku wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2017 r., oddalił apelację pozwanych D. P. i W. P. od wyroku Sądu Okręgowego w Ł. z dnia 29 kwietnia 2015 r., którym zasądzona została na rzecz powódki M. S., solidarnie od pozwanych, kwota 106 209,68 złotych z odsetkami ustawowymi, zastrzeżono pozwanym prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności do wartości ustalonego w spisie inwentarza stanu czynnego spadku oraz odstąpiono od obciążania pozwanych kosztami sądowymi. Podstawą zasądzzonego roszczenia był art. 720 k.c. ze względu na niezwróconą powódce pożyczkę przez spadkodawcę pozwanych (art. 1034 § 1 i art. 1031 § 2 k.c.). Sąd drugiej instancji ponownie dokonał analizy materiału dowodowego, zgromadzonego w sprawie, za prawidłowy uznał ustalony w sprawie stan faktyczny oraz jego ocenę prawną.

W skardze kasacyjnej pozwani zarzucili Sądowi Apelacyjnemu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 233 § 1 oraz art. 232 § 1 w związku z art. 233 § 1 k.p.c. Naruszenie prawa materialnego dotyczy art. 720 § 1 i 2 w związku z art. 6 k.c. przez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie zawarcia przez spadkodawcę pozwanych z powódką skutecznych i niespłaconych dwóch umów pożyczek. Skarżący wniesli o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie po uchyleniu zmianę wyroku i oddalenie powództwa w całości, z zasądzeniem kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Skarga kasacyjna jako nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnego orzeczenia sądowego wymaga do przyjęcia jej do rozpoznania spełnienia przynajmniej jednej z czterech przesłanek: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących

poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pozwani, z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wybrali ostatnią możliwość, uważając skargę za oczywiście uzasadnioną. Ma to wynikać z niezastosowania się Sądu drugiej instancji do wykładni dokonanej w tej sprawie wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2017 r. II CSK 566/16, dopuszczając się przez to do naruszenia art. 720 § 1 i 2 w związku z art. 6 k.c.

Tak się jednak nie stało. W swoich motywach, uzasadniających uchylenie poprzedniego wyroku Sądu Apelacyjnego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sąd Najwyższy nakazał ponowne poddanie analizie całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, włącznie z przeprowadzonymi dowodami z zeznań świadków i przesłuchania stron. Sąd Apelacyjny to uczynił i ponownie oddalając apelację pozwanych, przekonująco wykazał w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że prawidłowo zostały zastosowane przez Sąd Okręgowy art. 720 § 1 oraz art. 1034 § 1 i art. 1031 § 2 k.c.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego i w doktrynie prawa zostały już dawno wykazane i utrwalone poglądy co do tego, jak rozumieć oczywistą zasadność skargi kasacyjnej i jakie na to przedstawić argumenty. Z pewnością nie może to być jednak polemika z poczynionymi ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów, w tym w szczególności przywołanie w podstawach kasacyjnych art. 233 k.p.c. Jak wynika z art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi nie mogą być ustalenia faktyczne i ocena dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi (art. 398¹³ § 2 k.p.c.); postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 września 2017 r. V CSK 600/16; z dnia 11 kwietnia 2018 r. II CSK 708/17; z tej samej daty V CSK 548/17 i z dnia 12 kwietnia 2018 r. IV CSK 520/17. Postępowanie kasacyjne ma charakter nadzwyczajny wobec prawomocnego orzeczenia sądowego i nie stanowi trzeciej instancji sądowej.

We wniosku strona skarżąca ponownie akcentuje znaczenie w sprawie podrobionego dokumentu, ale mimo istotności tego dowodu, nie ma on charakteru rozstrzygającego. Ponadto we wniosku występuje wewnętrzna sprzeczność,

gdyż jest wskazywana oczywista zasadność skargi, a jednocześnie formułuje się istotne zagadnienie prawne dotyczące dokumentu w postaci sfałszowanej umowy pożyczki, który miałby być dowodem wystarczającym do ustalenia treści dokonanej czynności prawnej. Poza tym stwierdzeniem w postaci pytania nie jest ta kwestia kontynuowana, a również odnosi się do ustaleń faktycznych a nie kwestii prawnych. Z pewnością nie są to więc argumenty wypełniające przesłanki oczywistości skargi kasacyjnej według art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzec jak w treści postanowienia.